

Soča

izhaja vsak petek o poldne in velja s prilogom "Primorco" in "Gospodarski List" vred po posti prejemne, ali v Gorici na dom posiljana:
Vse leto . . . . . gld. 4:40,
Poi leta 2:20,
Cetrti leta 1:10

Za tuge dežele toliko več, kolikor je večja poslina.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naravnim narodnim znamo, ako se oglaše pri upravnosti.

"Primorco" izhaja vsakih 14 dñij ob enem z ravnimi (na par) "Sočini" številkami.

"Gospodarski List" izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kadar je petek praznik, izidejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Naše srednješolske razmere.

(Gorici post. V. Spinčič v 1895.
seji državnega zborna dne 4. februarja 1893.)

Visoka zbornica! Oglasil sem se sam željni za besedo, da predlagam neko resolucijo. Vzlič temu naj izpregovorim nekoliko besed za utemeljenje.

Že pri razpravi o srednjem vodstvu naučne uprave sem omenil da nimajo Slovenci in Hrvati v alpskih deželah in na Primorskem ni jedne gimnazije, ni jedne realke, v kateri bi se vseskoz poučevalo v slovenskem ali v hrvaškem jeziku. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki), da so na Kranjskem samo tri gimnazije, na Stajerskem pa samo jedna, na katerih se deloma poučuje tudi v slovenskem jeziku, da pa na Koroskem in na Primorskem ni niti jedne srednje šole, na kateri bi se vsaj deloma poučevalo v slovenskem ali hrvaškem jeziku. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.)

To je tužno, žal, da je resučno, in gospodje, kateri tega ne vedo iz lastne izkušnje, se morejo osvedočiti, če pogledajo v državni proračun za bogocastno in naučno ministerstvo.

Da je to nečuvena nepravičnost, tega mi pač ni treba še posebe dokazovati. Hrvati in Slovenci so državljeni tiste državne polovice, katera je Zastopana v tej zbornici. Tudi zanje veljajo tu vzprejeti in od cesarja potrjeni zakoni. V teh zakonih so določene pravice in dolžnosti tako za Hrvate in Slovence, kakor za druge državljane. Hrvati in Slovenci izvršujejo vse svoje dožnosti, torej bi morale za nje veljati tudi pravice. Pravica, da imeta naroda hrvaški in slovenski sredstva za izobraževanje v svojem jeziku, je določena v znanem državnem osnovnem zakona z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, členu XIX, odstavku 3. Ta zakon ne določa nikake izjeme za Hrvate in Slovence, zato ga je — ponovljeno bodi rečeno — tudi dejanski izvršiti.

Dolžnost uveljaviti to pravico za Hrvate in Slovence, zadene v zmislu § 12. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra, 1867, drž. zak. št. 145, naučno ministerstvo, v čigar področje spadajo šole in šolske reči.

Ako ima Solnograška s 168.000 prebivalci državno veliko realko ako ima Predalrska s 105.000 prebivalci veliko realno gimnazijo, ako imajo stajerski Nemci, katerih je 847.000, štiri državne velike gimnazije in dve državni veliki realki, ako imajo koroski Nemci, katerih je 254.000, dve nemški veliki gimnaziji in nemško veliko realko, ako je na Kranjskem kjer živi samo 28.000 Nemcev, mimo treh nemško-slovenskih srednjih šol, katere bi po moji sodbi morale biti popolnoma slovenske, še nemška nižja gimnazija, potem bi tudi Slovenci na spodnjem Koroskem in Stajerskem, katerih je dosti nad pol milijona, morali imeti svoje srednje šole. Primorskemu niti primerjati nečem z drugimi deželami, konstatirani samo, da je za 15.000 Nemcev šest, reci šest nemških srednjih šol, da imajo Italijani, katerih je 294.000, tri srednje šole, ustrešni seveda Tržaski občinski srednji šoli, Slovenci in Hrvati pa katerih je 348.000 nimajo ni jedne (Čujte! na desni), niti višje, niti nižje gimnazije, niti realke.

Ugovarjalo se je in ugovarja se še danes snovanju hrvaških in slovenskih srednjih šol, da nimajo Hrvati in Slovenci nikake kulture ali vsaj ne zadostne. Tem bi se dalo mnogo govoriti, zlasti če se gleda v minolost. O tem pa mi danes ni govoriti, upravam samo: Ali naj Hrvati in Slovenci, ako res nimajo lastne kulture, kakor trdne nasprotniki slovenskega in hrvaškega pouka, zato tudi nimajo kulturnih zavodov? (Jako dobro!) — Posl. dr. Laganja: Ravno narobe bi morda biti.)

V zadnjih desetletjih se je tudi večkrat ugovarjalo, da Hrvati in Slovenci nimajo potrebnih učnih knjig v svojem jeziku. Tega dandanes ni moč več trditi, ker je splošno znano, da obstoje hrvaške gimnazije in realke v Hrvatski, Slavoniji, Dalmaciji, da celo že v Bosni in de so bile zadnji čas izdane ali vsaj pripravljene v slovenskem jeziku potrebne učne knjige za vse predmete.

Pri proračunski razpravi reklo se je z vladno strani tudi letos, da bi n. pr. razdelitev goriške gimnazije v tri oddelke, v nemške, italijanske in slovenske parallelke, bila sila sila težavna. Kdor pozna narodnostne razmere v deželi, mi pritrdi, da bi bile nemške parallelke onda popolnoma nepotrebne. Vsi Goriski in Gradiščanski, ne samo v mestu, ni več kakor k večjemu 2000 Nemcov; na gimnaziji je navadno nad 400 učencev in od teh jih je 50 do 60, kateri so upisani kot Nemci, dokim so vsi drugi Slovenci ali Italijani, in sicer od vsake narodnosti polovica. Teh 50 ali 60 Nemcov, mej katerimi je tudi nekaj takih iz drugih dežel, mogli bi lahko obiskovati drugo gimnazijo, tako v Trstu; na Primorskem bi namreč mogla biti za 15.000 Nemcov k večjemu jedna gimnazija.

Ako se ozrem v preteklost, spomnim, se, da se je pred nekaterimi leti nameravala tedanja nemška gimnazija v Pazinu presnovati v hrvaško. Deželna oblastva so bila že dobila določne naredbe, ali prav ta oblastva so vso stvar preprečila. Delovalo se je v vsakovrstnimi sredstvi, da je bila gimnazija nekoliko bolje obiskovana, nekaj let pozneje pa se je popolnoma odpravila in osnovala druga, popolnoma nemška v Pulu, kjer hrvaščina niti učni predmet ni, kakor ju bila prej v Pazinu. (Čujte!) To je sad, kateri nam je v zadnjem desetletju dozorel.

Pravi se pa tudi, da slovenskih in hrvaških šol ni moči ustanoviti, ker ni učiteljev. V teh 25 letih, kar je zakonito zajamčena narodna ravnoopravnost, bi se bilo že lahko vzgojilo zadostno število učiteljev. Ako se pa to doslej ni zgodilo, naj se vendar že začne, sicer jih ne bo nikdar dobiti. Sicer pa imamo že sedaj dovolj srednješolskih profesorjev, da bi se lahko osnovale hrvaške in slovenske srednje šole.

Prestopim nuj k drugemu delu svoje resolucije glede prevelike in nepravičene strogosti, s katero se na sedanjih srednjih šolah postopa zoper Neslovane.

V Trstu osnoval je pokojni veliki škof Dobrila deški seminar, v kateri pa morejo biti vzprejeti samo dijaki, ki so zvršili prvo šolo. Primeri se, da prosijo vzprejemna dijaki iz vzhodne Istre, ki so dovršili prvo na hrvaški gimnaziji na Reki: vzprejem se jim obljudi, če stopijo v drugi razred tržaške gimnazije. Prej se je še malce ozira jemalo na jezik teh dijakov; zadnja leta pa je to popolnoma ponehalo; dijaki se izpršnijo v nemškem jeziku, kakor da so Nemci (Čujte! mej somišljeniki) in ker ne znajo toliko nemščine, propadejo pri izpitu in ne morejo nadaljevati nankov. Zdi se mi, da se to godi namenoma, da bi hrvaški otroci sploh ne mogli obiskovati srednjih šol. (Posl. Biankini: To je svrha!), kar jih je že itak desti težko radi visoke šolnine in njihove revščine.

Se večja in še manj opravičena strogost vlada na goriški gimnaziji. To šolo obiskuje na leto nad 400 učencev, mej katerimi je kakih 50 ali 60 Nemcov, ostalih pa je jedna polovica Slovencev, druga polovica Italijanov. V šolskem letu 1890/91 upisalo se je na to gimnazijo 418 učencev, mej letom pa jih je moralno izstopiti 37. Koncem leta izkazan je bil pri 82 dijakh slab uspeh (Čujte! mej somišljeniki), 11 pa jih je bilo zavrnjenih za dva meseca. To je več kot 30 odstotkov. (Posl. Biankini: Če je zahvaliti nemški jezik.) V šolskem letu 1891/92, torej lani, je bilo 450 dijakov upisanih; mej letom je moralno izstopiti 44 dijakov, 77 dijakov je slabo uspelo, torej pet 30 odstotkov. Se slabši je uspeh pri maturi. V šolskem letu 1889/90 je od 31 kandidatov bilo 9 zavrnjenih (Posl. Biankini: To je grozno!) v šolskem letu 1890/91 od 23 kandidatov pet in jeden je moral odstopiti; v šolskem letu 1891/92, pri zadnji maturi, so od 27 kandidatov propadli trije, osem pa jih je odstopilo iz strahu ali radi groženj.

To vendar niso normalne razmere, kajti na gimnazijah, urejenih normalno, propade povprečno 10 do 12 odstotkov dijakov pri maturi pa komaj jeden odstotek in to slednje je tudi povsem naravno. Če je dijak prišel do osmoga razreda, mora tudi maturi dobro prebiti, ker se tam ne izpršuje drugača nič kakor to, kar se je dijak v prejšnjih razredih učil.

Uzrok teh nepovoljnih uspehov ne maram iznašati, ker bi se moral dotakniti osebnosti, opozarjam pa na to visoko naučno upravo in dostavljam, da uzrok ni iskati pri dijakih, niti pri italijanskih, niti pri slovenskih, kajti dijaki so nadarjeni in se radi uče.

Omenjam dalje, da se s tako strogostjo postopa zlasti zoper Slovence in je tudi najhujje zadene, ker sta italijanskim dijakom še odprtitalijanski gimnaziji v Kopru in v Trstu. Končno pa omenjam še, da se kot uzrok strogosti na goriški gimnaziji splošno to navaja, da se hoče na ta način zmanjšati število slovenskih dijakov, da bi pozneje ne bili na poti ljudem iz drugih krovov in druge narodnosti.

To ni drugega nič, kakor quaestio panis v zvezi z željo po germanizaciji. (Tako je!)

Ta strogost ni samo prevelika, ampak tudi popolnoma neopravičena, ker učni jezik ni materni jezik dijakov in ker na Goriškem in na Gradiščanskem ni nič preveč razumljivosti. Nedostaje največ duhovnikov. Najboljši dokaz je to, da so prišli tja bogoslovci iz drugih dežel, ki so sedaj že kot duhovniki nastavljeni. Nedostaje zdravnikov. Vsi štirje okrajni zdravniki na Goriškem so iz drugih dežel in dva sta celo žida, (Posl. Alfred grof Coronini: V popolnoma katoliških okrajih!) ki so torej po narodnosti in deloma tudi po veri prebivalstvu tuji; v petih občinah so tudi zdravniki iz drugih dežel in tudi jeden žid.

Nedostaje profesorjev in zlasti na šolah, katere obiskujejo domačini, ne znajodi dobro nemškega jezika, bi bili potrebeni profesorji domačini, da bi po potrebi otrokom mogli kaj raztolmačiti. Nedostaje pravnikov in uradnikov vseh vrst. Se hujje je v tem oziru glede domače hrvaške in slovenske inteligence v Trstu in v Istri. Ako bi se na podlagi prava in zakona ustanovile gimnazije in ako bi se dotolej ne postopalo s tisto brezobzirnostjo kakor sedaj, ne mogla bi ministerski predsednik in pravosodni minister na naše zahteve glede uradnikov, zmožnih našega jezika, odgovarjati, da jih nimata.

Ako načnina uprava čaka predlogov in pritrdiri od mož, kateri nimajo srca za našo mladino, kateri ne poznavajo našega jezika, kateri naš jezik in našo narodnost sovražijo in zaničujejo (Posl. Alfred grof Coronini: Kakor na pr. namestnik!) potem se to ne zgodi tako kmalu.

Zadnja leta se je celo zgodilo, da se je prepovalo petje slovenskih in italijanskih pesmi v cerkvi. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) Tudi naredbe načnega ministra se ne izpolnjujejo. Tako na pr. se ne izpolnjuje ministerski ukaz z dne 20. januarja 1890. mislim št. 5040, s katerim je določeno, da je polagoma zgodovino in zemljepis učiti v slovenskem oziroma italijanskem jeziku. Završujem in priporočam nastopno resolucijo:

Visoka zbornica naj sklene: Z ozirom da Slovenci v alpskih deželah nimajo fizične sreduje šole in se le na nekaterih gimnazijah poučuje deloma v slovenskem jeziku in da na Primorskem ni niti jedne ni višje ni nižje srednje šole s slovenskim ali hrvaškim učnim jezikom; z ozirom na to, da so uspehi pri vzprejemnih izpitih, pri maturi in pri semesterski klasifikaciji na teh nemških srednjih šolah čez neugodni in to ne vsled uenadljivosti dijakov, ampak radi tega, ker učni jezik ni materni jezik velikanske večine dijakov in ker se z ozirom na nedostajanje domačega razumljivosti postopa doli prestrogo — se c. kr. vlada vabi:

1.) Urediti srednje šole v alpskih deželah in zlasti na Primorskem v zmislu člena 19, odstavka 3 drž. osn. zak. z dne 21. decembra 1867, št. 142 tako, da dobeti prebivalce Slovenci in Hrvati potrebna sredstva za izobraževanje v svojem jeziku;

2.) storiti kar treba, da se polagoma ustanovljene slovenske in hrvaške srednje šole v kar treba najprej:

a.) Da se s Slovenci in Hrvati, kateri obiskujejo nemške srednje šole, ne postopa z neopravičeno in preveliko strogostjo, ampak prizanesljivo ter ozirajo se na njih narodnost in jezik; — b.) da se slovenski oziroma hrvaški jezik nemudoma uvede kot obligatni učni predmet na vseh srednjih šolah v imenovanih deželah.

Oznanila
in "postanica" plačajo se za štiristopno petit-vrst:

8 kr. če se tiskajo 1krat,
7 " " " " 2 "
6 " " " " 3 "
Večkrat — po pogodbi. Za večje črke po prostoru.

Posamečne številke dobivajo se v to-bakarnah v Nunske in Šolski ulici pri 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se urediščna narodina in reklamacije pa upravnosti "Soče". — Neplačani pisem urediščne ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnost je v Marziljevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

DOPISI

Iz ljubljanske okolice, 20. januarja. — V 2. letosnjki številki "Kmetovalca" razpisano je dario 50. visokodebelnih sadnih dreves onemu, kateri najboljše roši upršanje: "Zakaj peša kmetiški stan, v čem so kmetovalci temu sami krivi?" Na to upršanje bodo pač sto odgovorov. Glavni užorki, da peša naš kmet, so: Potratnost v obleki, pijačevanje ter nevednost. Te tri reči so krive, da peša leta za letom naš kmet. Razume se seveda, da temu pridruži se še mnogo, mnogo raznih napak, katere podjedajo kmetu samostalnost, kar je seveda večinoma sam kriv.

Da je uredništvo "Kmetovalca" prišlo na to izvrstno misel, je pač hyalevredno, ker vedelo bodo dajati primerne nasvete potem, ko iz raznih krajev poletvijo v malih in velikih napakah našega kmeta.

Zgoraj sem rekel, da je kriva propaganda kmetiškega stanu pri nas prevelika potratnost. Navesti hočem izgled. V moji rojstni vasi obhajalo se je minuli predpust ženitovanja, po našem "ohcet", na katerem je bilo 26 oseb, in te osebe so v dobrih dveh dneh popile za 160 fl., reci stošedeset goldinarjev vina; kje pa so jedi, oblike in smodke? Ni li to čezmerna potratna, katere so kmetje sami krivi? Ženitovanja pa so seveda le redki slučaji; hujša je potrata našega kmeta v obleki. Kmečka deklleta oblačila se v svilo. Vsako nedeljo biti drugi robec, vsaki večji praznik nova obleka, katera je draga, a ne trpežna. Da to stane denarje, vse vsakdo, to je huda mora poleg drugih, katere skupno so pogin našega kmeta.

"Sitnež!"

Iz Št. Andreja, 28. februarja. — Ker ste že omenili v zadnji "Soči" sklep našega občinskega staršinstva, s katerim se omejuje zvonjenje pri pogrebih ptujcev, dovolite, naj dodam še jaz nekaj pojasnil.

Naša staršinstvo je sklenilo v svoji zadnji seji lanskega leta, da se bo zvonilo za ptujce pri pogrebih samo proti plati, in sicer za otroke z dvena zvonoma za 1 goldinar in za odrasle s tremi zvonovi za 2 goldinarja. Ker se pa mora že cerkveniku plačevati enaka taksa za zvonjenje, pridejo stroški za zvonjenje precej veliki in za ubožce preobčutljivi. V naši občini je veliko hišnih gospodarjev in očetov, ki nimajo tukaj domoviske pravice (in takci se smatrajo vsi za ptujce) in med temi je mnogo ubogih tvorniških delavcev, ki ne bodo mogli plačevati takih stroškov; zato se bo morda vršil marsikak pogreb brez zvonjenja, kar bo delalo v občini nepotrebno zdražbo.

Meni se ta sklep ne zdi umesten in tudi ne opravičen. Prvič, v naši obč

Leona XIII., da je celo mestni zastop gorški stopil v vrsto slavitev in v čestitki, ki jo je gospod župan z dvema svetovalčema poklonil prevzimenu knezo-nadškofu, tako zvesto izrazil čute prešinjajoče katoliško prebivalstvo našega mesta, to je naredilo tak učinek na židovsko-liberaluške kroge, kakor bi ga mogel narediti pričagan snop slame v sršenju gnejzdu. Slava židinje, voditeljica istih krogov, suše svoje strapeno želo na desno in na levo, a zaganja se v svoji slepi strasti tako okorno, da nikogar ne zadene, mariveč le smeši — sebe in svoje. Toliko gadje žolči se ni užavno prevlivalo po predalih „Corrierovih“, kakor zadaje dni, od kar se je nameč razglasila omenjena čestitka. Zato bo „Sočine“ č. čitalje gotovo zanimalo poznati jo v zvestem prevodu, katerega tu objavljam: „Preblaženi Oče! Slovenski dogodek, kateri presnja te dni vesoljni svet, vabi tudi nas k nogam Vaše Svetosti, da Vam izrazimo prepomožljivo češčenje takojšnjega katoliškega meščanstva, katero imamo čast zastopati.“

Sinovi tiste vere in tiste prosvete, koji sta nam od početka kristjanske dobe prihajali iz večnega Rima, občudujemo v Vaši čestitljivi osebi, koji vsemčelo uže skozi petdeset let sveta inulta, bliščičo zvezdo, katera kaže na rodomete resnice in pravice, edini podlagi vsacega socijalnega blagra.“

„Preponožno uklonjeni pred Vašim pre-stolom spoznavamo se

najudaniše sinove“.

Steza resnice in pravice tako na svojem mestu naglašena v čestitki, ta prav posebno v odi zvoda naše Corrierovce in jim ne da mirovati. In čisto naravno je to, kajti, če je steza, katera kaže bliščiča zvezdu, Leon XIII., steza resnice in pravice, potem ni dragače mogoče, nego da je steza, po katerej vodijo Corrierovi veleni v veleženske svojo stranko in vse tiste nezavedence, ki hodijo slepo za njimi, steza laži in krivice. In to je tudi. Zato niso strupeni članki zoper slavljenje papeževga jubileja, s katerimi polnijo v zadnjem času predale svojega glasila, nič drugače, nego ostardni izbruhni umazane vesti, ki najocičnišča kažejo podlost in ničvrednost prepadoče stranke.

Ta dan smo pričakovali — in vse je bilo radovedno na to — da bodo Corrierovi matadori, iz kajih ust govor v mestnem zboru znana židinja, — v javni seji vprizorili demonstracijo proti županu, kateri je, kakor pravi „Corriere“, zlorabivai prejeto pooblastilo, poklonil sv. Očetu tako čestitko, kakoršno bi ne smelo podati goriško mesto. A ko je gospod župan sporočil, kako je izpolnil prejeto nalog in s tem zvesto tolmačil častva celega mesta nastala je tišina v mestni dvorani „Conticuere omnes“ — in stvar je bila končana.

Neka gospoda ima korajžo samo v „Ginnastični“, pri Legi in k večemu še v Corrierovih predalih, — a v moškem javnem zastopu, pada jej srč — v hlače.

Toda ne! ne sodimo tako strogo, ampak recimo rajše, da je vse kaj drugače šopiriti se v Ginnastiki, v Legi in pri kakih demonstrativnih slavnostih z govorancami, ki so bile skovane v znani židovski kovačnici, — ali pa govoriti v mestnem zboru pod vplivom javnega menenja. Gospodje advokati poznavajo predobro, kakega političnega in verskega menenja in čutstva je gorisko meščanstvo, da bi se mu ne pokorili. „Ur bel tacere“, pravi italijanski pregovor „non fu mai trovato“ in prav ima.

da vsakdo reklamuje. V januarju in februarju došlo je „Sloga“ le po našem upravnemu nad 350 gld. Za tako požrtevalnost naših rojakov so nam lahko zavidni celo bogatejši drgonarodni sosedje. Da bi pa dohajali naši raščarni oneski za dobodelne namene v toliki meri celo iz srede preprostega naroda, v tem se, lahko rečemo, noben narod ne more primerjati z zavednim našim ljudstvom na Goriškem. Slava mu!

Kočljiva polemika. — Živemu človeku se vse primeri! Tudi nam se danes usiluje polemika, katerej bi se najraje izognili, aki bi bilo le mogoče. Ker nam pa tega ne dopušča naše nekaljeno poštenje, katero naia je ljubše nego vse najkotljivejše kočljivosti na svetu, zato moramo govoriti, če tudi z največjo-vzdržljivostjo in hladuo-krynostjo.

Citateljem našim ni treba še le razlagati, s kakimi nasprotniki v domaćem taborju imamo opraviti. Že velikokrat smo imeli priliko omenjati, kako nas *kočjo po sili* imeti za „liberalce“, da bi se oni svetili kot dobri katoličani; zato jim je vsaka *dobra stran v „Soči“* trn v petu. Vemo, s kako nestrapnostjo so premugokrat pričakovali, da bi se „Seda“ „njela“ (prijavljen izraz!), in kakšo so bili poparjeni, ko se jim želja ni izpolnila. Tudi zdaj jih jezi, da poročamo o slavnem dogodku, ki zanima in razveseliže ves katoliški svet, marveč od veselja bi poskakovali, aki bi mi o vsem tem molčali, da bi naš moški mogli porabititi za zmiranjanje z liberalci. Peči jih, da smo izdali slavnostno številko; hudo jim je, da je bila naša čestitka takšno sprejeta, kakor nihov. Neznaša jim je vsaka *pravčina*, priznalna in pohvalna beseda za nas; privoščijo nam le še indeks, anatema in vice do sodnega dne, aki bi nas kdo ne pahnil rad celo v pekel. Za *nje* velja v izgovor: spoved, pokora, pozabiljenje; za *nas* ostaja le še prežekovanje starih obrekovanj, podtikanj, dlahočepljajen. *Oni in le oni* so dobri kristijani; drugi smo in moramo biti hudočneži, da njih svetost močne žari. Da je kdo v njih očeh dober kristijan, ne zadošča verovati, kar uči katoliško-krščanski *katekizem*, ter živeti po veri, marveč priznavati in prisegati na vso pisarijo v „R. K.“ in v „Slovencu“. Penijo se, ker smo se poklonili višemu pastirju, kajti v njih očeh je le oni dober katolik, ki se *njim* klanja in uklanja; vsi drugi smo „liberalci“ ali pa „hinači“. Peči jih, ker smo slišali iz ust višjega pastirja pohvalne besede namesto *obsodbe*, za katero se že nad tri leta trudijo z občudovanja vredno vstrajno držnostjo.

Kratko naše poročilec v zadnji številki o sprejemu našega urednika pri prevzemu, gosp. knezonadškofu jih je silno razburilo. Tekali so kakor zmesani drug do drugega, če: „*Za Boga, ali sta brali, kakšo smo obsojeni mi vsi, Rimske Katolik*“ in dr. M. ter *esi oni, ki se zbirajo okoli njega trdeči, da liberalizem je na Slovenskem; obsojen je ves goriški kapitelj, esiprofesijsi vesi duhovniki; obsojen je Slovencev in katolički shod, dā, obsojen je celo sum škof ljubljanski“.*

Vse take grozovite „obsodbe“ našli so v našem kratkem poročilu in tako tolmačenje nesli so tudi prežekovemu knezonadškofu, kar je dalo povod sklepnu, da treba takšno tolmačenje paralizovati. To naloge je dobil dr. P., ki je priobčil v „Slovencu“ ob sredo o majhni zadevici obširem podlistek.

Dr. P. je dobil torej nalogu, *odpraviti nevarnost*, da bi se naše poročilce tudi drugod ne utegnili tolmačiti po receptu naših goriških prijateljev. Toda kakor imajo ti-le z dr. M. in dr. P. vred že od nekdaj veliko smolu, da v svoji okornosti in nespretnosti vse sproti sami poderejo, kar zgradijo, takšo je ostal dr. P. zvest svoji navadi tudi pri tej priliki, da je več podrl nego zgradil. Namesto da bi bil objektivno popravil, kar se meni, da smo pogresili (saj dva gotovo vselej natančneje vesta, kaj in kakša sta se pogovarjala, nego eden sam!), napisal je dolg podlistek z dolgim, tendencioznim, zavijarskim in neresničnim uvodom in isto takšo zaključkom, *dočim je pravčo jedro „popravku“ zlezlo v takšo majhen nič, da treba že precej bistromnost, kdor ga hoče iztuhtati*.

Dr. P. ni označil, kaj popravlja in navaja po želji prevzemu gosp. knezonadškofa, in kaj je primešala njegova domišljija. Toda v kolikor moremo po svojem spoznanju presoditi, da se je zgudilo po želji Njegove Prevzimene, ne bomo polemizovali, ker brani nam spoštovanje do višjega pastirja. V kolikor pa se nam zdi, da je primešal dr. P., in gledé načina, kakšo je izvršil dano ma nalogu, odgovarjam v pojasmilo sledče:

1. Kar se tiče „plodovitega delovanja“ našega veleč. g. državnega poslanca (kar je dr. P. takšo zgodlo, da je v ponatisu pristaval svoj „sic“), odgovarjam, da je prav lahko mogoče, da Prevzimene ni rabil prav tega izraza, ker mi smo skušali kolikor mogoče na kratko povedati le *smisel in pomen pogovora, besed samih pa nismo nikjer navajali takšo*, kakor da so bile popoloma enako izgovorjene. Rečemo pa lahko z mirno vestjo, da ta izraz (kateri priznava drugace cela Slovenija, razun dr. P. in ne-katernikov, ki vso „plodovitos“ hranijo le za-se) niti od daleč ne označuje one laskavosti, s katero je Prevzimene pri onej priliki (*in teden poprej v pričo še enega odbornika „Sloga“*) počastil dr. Gr.

2. Kar se tiče tega, da prevzv. g. knezonadškof ni naročen na „Sočo“, odgovar-

trditev v „popravek“, ker mu je gotovo prav dobro znano, da Njegova Prevzimene že od nekdaj sem ne prejema našega lista pod *sejim imenom*, ampak daga dobiva vedno na isti način, kakor pred leti, ko je „Sočo“ u-redoval sam veleč. g. dr. A. G. Kdaj smo pa trdili to, kar dr. P. popravlja? Naš raznašalec oddaja „Sočo“ na isti način, kakor se je delalo pred štirimi leti, ko še ni bilo razpora, in ta „Sočo“ se oddaja Njegovej Prevzimene. Da pa dr. P. postavlja naš list vspored s „Corrierom“, proti temu protestujem kar najodločnejje; prepričau smo, da dr. P. te primere ni dobil od prevzimene g. knezonadškofa.

3. Kar se tiče tega, ali je Prevzimeni res dejal, da „*plodljivo*“ čita naša lista ali ne, o tem se ne bomo prepirali. Pazljivost je relativna; mi smo mislili na tako, kakoršno priznava dr. P. sam, ko piše, da je Prevzimeni dejal: *Nisem našel nih, kar bi bilo naravnost (I proti veri)*. Ker je torej Prevzimeni izrekel to sodbo, mora vendar naša lista pazljivo čitati, kaj? Veseli nas pa, da je dr. P. povedal tudi ono, *kar smo mi zamolčali*, ker smo vedeli, da še to malo, kar povemo, razdraži nervozne žive naših starih znancev iz nasprotnega taborčka.

4. Kar se tiče vsprejema, odgovarjam, da poznamo prav odlične osebe, katerim se ne moremo primerjati, ki so bile povsem enako sprejete, kakor mi; a mi takega sprejema ne smatramo za ponižanje, ker drugače bi bilo silno veliko in prav odličnih ponižanj, ki bi za to pač ne bili hvaležni. Obzalujemo, da dr. P. spravlja Prevzimene v takšo čudno luč pred celim svetom edino iz uzroka, da bi sovraženemu uredniku celo s takšo delikatnim uprašanjem priložil krepko mordno zaušnico. Nas taki poskusi ne zadenejo!

5. Kar se tiče konečno traditve, da bi naš Prevzimeni niti ne sprejel, „da ni prišel o priliki, ko mu je spoštovanje do sv. Očeta načgalno sprejeti *valečega človeka*“ (tako fini!), odgovarjam, da je naš urednik bil sprejet že večkrat, ko ni bilo treba apelovati na „spoštovanje do sv. Očeta“, kajti Njegova Prevzimene v svoji širokoznanii prijaznosti vrši nalogu tistega svetopisemškega dobrega pastirja, ki enako ljubi vse svoje ovčice in kateri je popustil celo 99 doberih ter šel iskat izgubljeno ovčico. In našemu predobremu višjemu pastirju podtakite lastnost, da bi podil od praga takšo ovčico, ki sama pride k njemu?

Skratka: Dr. P. je silno slabo izvršil izročeno mu naložilo, če tudi je doktor, profesor in na čelu tistih, ki eduno so *plodljivo delavni*. Govoril, napadal, smešil, poniževal (da on više stoji) je veliko, popravil pa prav malo; tista malenkost pa, ako je katero popravil ni v nikakem razmerju s tem, kar je s svojo okornostjo podrl. — Konečno protestujem proti izjavji dr. P., da naše poročilce je bilo — *nedostojna reklama*. Reklame ne potrebujemo, tudi na njo ne mislimo, a *povedati, kar se je zgodilo, to vendar snemo*, kaj?! Ako kaj ni povsem točno, *objasnite se in popravljajte*, kakor se vam zdi, proti načinu pa, kakor je storil dr. P. in proti zares nedostojni reklami, za kakoršno je zlorabil dr. P. to priliko (ker reklame je kravovo potreben), najodločnejje protestujemo. Razumnikom dosti! Za ustna daljnja pojasnila smo vsakomur na razpolago.

Od kompetentne strani smo naročeni, opozoriti „Slovenčeviga“ dopisnika, ki javno razpravlja (tudi v drugem listu) zadovo slovenskega Alojzijeviča goriškega, da — „iščič dolko v jazu“, da bi „Sočo“ pobijal — z ogrevitimi svojimi dopisi ne ustreza ne zavodu, ne gospodom, katerim je naložena neposredna skrb za to važno ustavovo. Jasneje ne moremo govoriti, da se ne pregrešimo enako gospoda dopisniku, kateremu mora biti znano, kje mu je povprašati o tej zadevi, ako mu ta opomin od kompetentne strani ne zadoščuje, da bi spoznal svojo krivdo. — Ognjevitost, če tudi v neosnovanih naskokih na „Sočo“, katero gosp. dopisnik trdovratno obrekuje in zmérja za „liberalno“, ne sme staviti v nevarnost stvari, katero mora celo kak Ognješlav v pričuti kot koristno in potrebitno. Bojimo se, da pri gosp. dopisniku premaga tudi v tem slučaju ogenj zdravo pamet; a mi ne bomo temu krivi. Opozorili smo ga, kakor smo bili naprošeni, in s tem smo izpolnili svojo dolžnost.

„Soča“ framsoneka. — V „Slovencu“ se tiskajo zadnji čas „nčeni“ članki o framsoneki na Slovenskem. Glavni framsonek je „Slov. Narod“, kateri kar očitno dekuje za uničenje cerkve Kristove. Enako dekuje, pravi pravicoljubni člankar, tudi „Soča“, s am bolj z vito in hina vsko.

Neki drug člankar je pa napi-al našem listu sledče sodbo:

„In ta list čita in podpira, kar moramo z bridiščim srcem potožiti, tudi goriška duhovščina! Kaj bi vendar rekli sveti oče papež, ko bi kaj takega zvedeli? Sveti oče, ki priporoča in roti vse katoliško-misleče in v prvi vrsti duhovnike, da podpirajo dušo in gmotno le dobro časopisje?! Kdo bo dajal odgovor za vse pohujšanje, ki ga trpi po „N. S.“ katoliško ljudstvo? Brez dvoma tisti dušni pastirji, ki križem roke drže, ko njih ovčice pijejo strap verske mlčnosti iz časopisov à la „Nova Soča“, in à la „Soča“. Da bi poimelovali z takimi pavšalnicami obrekovali, ne pade nam niti od daleč na um. Citatelišči naši naši solnic a našam po-

trditev v „popravek“, ker mu je gotovo prav dobro znano, da Njegova Prevzimene že od nekdaj sem ne prejema našega lista pod *sejim imenom*, ampak daga dobiva vedno na isti način, kakor pred leti, ko je „Sočo“ u-redoval sam veleč. g. dr. A. G. Kdaj smo pa trdili to, kar dr. P. popravlja? Naš raznašalec oddaja „Sočo“ na isti način, kakor se je delalo pred štirimi leti, ko še ni bilo razpora, in ta „Sočo“ se oddaja Njegovej Prevzimene. Da pa dr. P. postavlja naš list vspored s „Corrierom“, proti temu protestujem kar najodločnejje; prepričau smo, da dr. P. te primere ni dobil od prevzimene g. knezonadškofa.

Na Montu v Gorici je nekdo zgubil nekaj denarja. Oglasi naj se tamkaj, pa dobi svoj lenar nazaj.

Pedporno dražje za slovenske visokošole na Dunaju razposilja ravnokar četrtoletno poročilo svojega delovanja Iz tega je posneti plodenosno delovanje za dobo od novega leta 1892. do konca meseca septembra. (Odslej bodo poročila izhajala ob občnem zboru ter bodo obsegala šolsko dobo.) Ustanovnikov šteje društvo 38 mej njimi knezonadškofa Goriškega, knezoškofa lavantinskega in ljubljanskega. Knezoškof lavantinski je častni ud. Novi ustanovniki so: Slavna mestna občina ljubljanska (100 gl.) gg. Feliks Starč, graščak v Domžalah, dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru in Viktor Rosina c. k. notar v Mokronogu, ki so društvo darovali po 50 gl. Podpornikov, rednih udov in dobrotnikov je društvo šteje 127 mej temi 22 duhovnikov. Na prvem mestu stoji Maribor z 31 udi, potem: Dunaj z 21 udi, Kranj z 11, Ljubljana z 8, Postojna z 8, Krško šteje 6, Vojnik 5, Brežice, Konjice, Maša Neželeja, Podgora pri Gorici, Pôhov Gradec — po 2 udi. Po 1 udi imajo: Bled, Celje, Čadram, Češki Brod Črnomelj, Dovje, Frankolovo, Gradec, Kalobje, Kamena Gorica, Litija, Lutomer, N. brežina, Nova Cerkev, Radovljica, Stjepnijev, Stražišče pri Kranji, Skočna Loka, Smartin v Rožni dolini, Št. Andrej pri Gorici, Trst, Vrhnika. — Posojilnica v Črnomelju, kmečka posojilnica ljubljanske okolice in hranilno v posojilno društvo v Radoljici po blatu načrtu darovali po 10 gl. Dokodkov je imelo društvo 1424 gl. 68 n. Osnovna glavnica znaša 4144 gl. 98 n. Največje je darilo nehnenovalnega gospoda izvolila pokojnega rodoljuba Kotnika s 400 gld. — Podpor se je razdelilo 456 gl. 25 kr. med 32 podpirancev v 125 slučajih in sicer v gotovini 47 krat, v znamkah obedenicah pa 78 krat (1935 obdenic po 25 n.) Žalibog je moral odbor večkrat tudizares potrebnim podporo odreči ali jim nakazati najmanjšo malenkost. Med podpiranci je bilo: 15 juristov 7 medicincev, 6 flozov, 1 tehnik in in izredoma 1 akademik in 2 veterinarje. — Posebno hvalo odborovo so si zasluzili: g. Fr. Dolenc, trgovec v Mariboru, g. Avg. Drukar not. kandidat v Kraji, g. Ivan Hočevar, not. kandidat v Krškem, g. Jurij Kraigher trgovec v Hraščah pri Postojni, c. g. M. Servicej župnik na Reberci: potem dijaki vsečiličniki gg. Žmave, Benedik, Dokler, Mihalič, Zupančič. Društvo žaluje po blagem udu g. dr. Fr. Skoficu, c. k. okr. sodn. v Škofiji Loka. Ker je društvo zares vredno in prepotrebno, zato je prav točno priporočamo. — Donešek je posiljati v. g. doktoru Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kapljanu in ravnatelju v Avgustinerji na Dunaji, I Augustinerstrasse 7. —

Iz Ljubljane. — (Slovenski romarski posebni vlet v Rim) pojdje povodom 50-letnega jubileja škofovstva sv. Očeta papeža Leonu XIII. dn. 10. aprila t. I. Da se nu tudi verni Slovenci, kakor drugi narodi, poklonijo in svojo udanost izrazijo, priredi gosp. Josip Paulin (mednarodna potovna pisarna) v Ljubljani, v zjed

Zahvala.

Podpisani izrekam tem potom svojo in cele rodbine najsrčnejšo zahvalo vsem ljubim sorodnikom, dragim prijateljem in znancem, domačim, ki so v takó obilnem številu spremili mojo preljubljeno soprogo.

Jožefo Drufovko

rojeno Glešič,

učeraj 2. marca t. l. k večnemu počitku na mirensko pokopališče, kakor tudi vsem onim, ki so mi ob tem prežalostnem dogodku na kakoršnekoli načine izkazovali svoje prijazno sočutje. — Še posebe pa iskreno zahvaljujem preč. gosp. župnika za skrb in tolažbo ter častito duhovščino, ki se je pogreba udeležila, gg. pevce za gulinjivo nagrobnico, zlasti njih pevovodjo č. g. kapelana za trud in požrtvovalnost, s katero je oskrbel petje ter s tem poveljal tužno slovesnost, in darovateljim krasnih vencev, kateri so krasili mrtvaški voz na tej tužni poti. Bog poplačaj!

V Mirnu, 3. marca 1893.

Žalostni soprog
Anton Drufovka
posestnik in strojarski majster.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti moje nepočutne soprage, oziroma naše matere, gospe

Ane Setničar

rojene Del Piero

prejeli smo ustavno in pisemo od blizu in dalje mnogo, mnogo dokazov srčnega sočutja. Za nje, kakor tudi za lepih, predragej pokojnici napravljeni sprevid k poslednjemu počitku izrekamo vsem, posebno pa prečastiti duhovščini, blaginj ajdovskim dombam in onim, ki so od daleč prihite, gospodam e. k. uradnikom in drugim honoracijorom, kakor tudi učiteljskemu osebju iz Sturj in gospoj učiteljic iz Ajdovščine, ki so se udeležili pogreba s šoločko mladino obek sol, zlasti zadajo za lepo uredbu pri sprevodu, gospodu kolegi iz Lokava, dalje štirijanskim pevcom in njih pevovodjo g. Ferne-n za gulinjivo petje in slednjivje družinam Höhn, Schaub in sorodnikom Del Piero za podobec krasnih vencev, našo srčno zahvalo.

V Ajdovščini, dne 28. februarja 1893.

Zahvaljujoča rodinka.

Kwizdov Že več let preskušano domače sredstvo proti bolečinam.
fluid za protin.

Cena cele steklenice 1 gld. pol stekl. 60 kr.

fluid za protin. Dobiva se v vseh lekarnah.

Pazi naj se ne varstveno znakom in zahteva izrecno

protin. Iz Kreisapotheke Kronenburg C. Wien

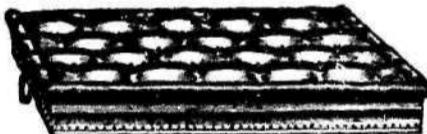
Čista krv

zdravje!

Razne bolezni, lišaji, spuščaji, blelost, splošna utrujenost, slabost, se izgubijo pri zdravi krv. Mi jamčimo za gotovi uspeh pri uporabljanju naše metode.

Pri vprašanjih je priložiti povratno manko.

„Office Sanitas“, Paris
30. Faubourg Montmartre.

11 goldinarjev franko do vsake železniške postaje na Goriškem poslan, ako se narodnik sklicuje na ta časnik, stane pri meni en modroc na peresih (Federatratre). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s štirimi afričkimi tapiceranimi in močnim platnenim evilih preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15—20 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri narocilu z deželi nazuvam naj se vselej natančna mera postope v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gld. dober, franko doposan, tapiceran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne namodeste, kakor žičaste žimnice, slamicice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo ne vstrejajo.

ANTON OBREZA,
tapetar v Ljubljani, Ščednburgore
ulice 4.

Ta domača, edina narodna tvrdka te stroke na Slovenskem bodi dav. občinstvu najbolje priporočena za nakupovanje žimnic, žaloznik, garnitur, divanov, stolov, preprog, zaprinal in vsega v tapetarsko obrt spadajočega dela. — Ceniki v podobni zastoni in franko. — Hitra in poštena postrežba, niske cene posebno pri boljših in obširnejih narocilah.

otročji vozički
jako elegantni, fini, in močni dobivajo se pri meni skoraj leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor ruane, modro, rivo in olivno po gld. 5.50 6—, 7—, 8—, 9—, 10— in višje po vsaki cenai do 25 gld.

Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišču v Gorici prodaja se po znižanih centi — 1 gld. 30 kr.

Veliki teden
in
VELIKA NOČ.

spisal prof. Andrej Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti na poštne. Kdo pa denar že z naročilom vred posilje, naj pridene še 10 kr. za vozni list.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešjuje in napanjanja odstranjuječe ter milo raztopljaljoče

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. vec.

Na vseh delih zavojinje je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znakma

Zuloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobri:

PRAŠKO DOMAČE ZDRAVILO.

To sredstvo pospešjuje prav izborni, kar svedočijo mnoge skutnine, čiščenje, zrnjenje in ločenje ran ter poleg tega tudi blaži belečine.

V skalički po 35 kr. in

25 kr. Po pošti 6 kr. vec.

Na vseh delih zavojinje je moja tu dodana zakonita varstvena znakma

GLAVNA ZALOGA

B. FRAGNER, Praga,

č. 203 204, Malá strana, lekarni „pri trem očeh“.

Poštna razpoljalitev vsak dan.

Naravne mineralne vode iz raznih studencov.

Kemični, farmacevčni in drogerijski izdelki najbolj čislana domača in fuje zdravilne posebnosti.

Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čistoto.

Ribje olje z železom ali železnim jedrom.

Najčestnejše žvepljenokislo apno o. k. kmetske žole v Gorici za vinarsko rabe.

Zdravila za živino: konjki ovat, konjki prasek, goveji prasek.

Homeopatična zdravila.

prodaja

novostanovljena lekarna

Braunitzer v Rabatšču št. 16.

najemu

Alojzija Gliubich-a

Spominjajte se „Sloginih“ učnih zavodov.

Na prodaj je:

ena žaga na Hubelju blizu Ajdovščine, 22 Oralov velik gojzd z močnimi hrasti v dobro dostopni legi in ena posebno za krčmo in štačuno pravna velika hiša z dvoriščem na občni cesti v Štruhjah.

Več so izvē pri dr. Jakopiču v Gorici.

Prave in edine kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprato in naravno zdravilo je prav dobrodejno pomod in ni treba mnogih besedi, da se dokajajo njihova moč. — Če se le rabijo nekaj dol, olajajo in preknejo prav kmalu najdržavljati in lepote.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za narodne in pošljivlje po edino v lekarni Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. R. Rovis, v Ljubljani v lekarni U. pl. Trnkovec G. Piccoli, in Ljubljana v lekarni Baccarich, v Ajdovščini v lekarni Sipka, v Vipavi v lekarni Guglielmi, v Beljaku dr. Kumpf.

I eteklenica velja 30 kr.

■■■ Varovati se je treba marsikatih balzamov, kateri si jih oznamajo in pripravajo, ki pa kvarijo Slovku le zdravje, ker dražijo želodec in žlice, da nastanejo iahko hudi in nevarni nasledki.

Štev. 70/ Op.

Razglas.

Naznanja se, da

Javna dražba

zastavil IV. četrletja t. j. mesečev

oktobra, novembra in decembra 1891.

začne v pondeljek, dne 13. marca 1893. ter se bo nadaljevala naslednje četrtike in pondeljke.

Od ravnateljstva zastavljanice in žno združene hranilice.

V Gorici dne 10. Februarja 1893.

Ustanovil 1. 1767 Johann Jakob Samassa.

ALBERT SAMASSA

c. in kr. dvorni zvonar

v Ljubljani

Harmonični in melodični glasovi z izborno pripravo za zvonjenje. Zvonove do 40 centov more zvoniti en sam mož. Čista kovina s srebrobelo bliščobo. Močan čist glas. — Garan-cija pet let.

Cerkvene priprave iz masivnega brona: svečni, lustri, svetilke, oltarni križi, kanonske tablice, lonci za cvetlice itd., dalje gasilnice, pumpice, ograje pri studencih, ventili, itd.

Občine in požarne straže dobe naročila tudi na obroke.

Ceniki brezplačno!

Štiri častne diplome.

21 svetinj.

ANTON POTATZKY

v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobega in nahrberškega
blaga
na drobo in na delo.

Jedino in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloge
za kupovalec in razprodajalce na deželi,
za krošnjarje in cunjarje.

Najcenejša zaloge
čevljarskih, krojaških, pisarskih, popo-
tovanih in kadilnih potrebskih.

Zimska obuvala
Vozilki in stoli na kolesci za otroke.

Strune za godala.

Pocenost: Semena za zelenjaro in trave.

Prav dobiti na raspolaganju.

Na sredi Raštelja št. 7.

Spominjajte se

Sloginik učnih zavodov

Keret v izobraževalni zgodovini zvezde	Uzoreci	Posebnosti v Jugoslovanskem blago
zvezde in zvezde na vse krate preizvedbe	na vse krate preizvedbe	in parisi

Priznana najbolja in najnovaja

SUKNA

za spominsko in pribitno potrebo, od najnovejših do najstarijih vrst, pravo in tkanje barve, za oblačila, utravzake in vsele potrebe, razpoljiva po poštini povzetje po izobraževalnih zvezdah tudi na druge zvezdovke in krogljice: Zaloge c. kr., priv. trgovce in druge zvezde in vsele potrebe.

MORIZ SCHWARZ,

Zvezdovki bei Katalogi.

Sekne za uniforme, koprovnički jedni in lovski sekne, poslužni in dočinki za vojaške obleke. Popotni plodi itd.

Blago za ženske obleke

vec novosti v najnovejših izberici.

Vsek poseben
predmet k trajnemu
kupovanju.

Knjige z uzoreci

za krojace podlja
nefrankovan.

Priznana pri-
vuma in vseh
Jugoslovenskih krog-

Najboljše sredstvo za
ŽELODEC,

katero želodec in opravilo prebavnih delov života krepča in tudi odprt život pospešuje, je

Tinktura za želodec,
katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,
lekar „pri angelju“
v Ljubljani na dunajski
cesti.

Cena 1 stekl. 15 noveev.

Izdobovalci razpoljujo to tinkturo v zabojskih po 12 steklenic in več. Zaboljek z 12 stekl. stane gld. 1:36; s 24 gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 stekl. tehta 5 kg. s poštino težoina gld. 5:26; 110 stekl. gld. 10:30. Poštino plača redno naročnik. Dobiva se v vseh lekarjih v Gorici in na Prinorskem.

Apotheke
Zum goldenen
Reichsapfel

J. Pserhofer-ja

I. Singer-
strasse 15.
Wien.

Kričistilne kapljice, nekdaj imenovane universalne krogljice, znano domače odvajajoče sredstvo.

Jeden škatljek z 15 krogljami stane 21 kr., jedan zavitek šestih škatljic 1 kr. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po poštni pošti 1 kr. 10 kr.

Ako so donar naprej pošta, al troba plačati porto, in stane 1 zavitek krogljice 1 kr. 25 kr., 2 zavitek 2 kr. 50 kr. 3 zavitek 3 kr. 35 kr., 4 zavitek 4 kr. 40 kr., 5 zavitek 5 kr. 20 kr., 10 zavitek 9 kr. 20 kr. (manj, kot jeden zavitek se ne pošta).

Prosimo, da se izrečeno zahteva

, J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice "

In paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, kateroga je videti na navodilu za poslužbo.

Balzam za ozebljine

J. Pserhoferja 1 posoda 40 kr., prosto poštino 65 kr.

Trpotčev sok,

1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje,

1 posoda 1 kr. 20 kr.

Prah proti potenju nog,

škatljica 50 kr., poština prosti 75 kr.

Balzam za goltanec,

1 steklenica 40 kr., poština prosti 65 kr.

Živiljenska esenca, (pražke kapljice)

steklenica 22 kr.

Angležki balsam,

steklenica 50 kr.

Fijakerski prsní prašek,

1 škatljica 25 kr., poština prosti 60 kr.

Tanokininska pomada,

J. Pserhoferja, posredno rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter,

prof. Stendla, posoda 50 kr., poština prosti 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Butricha, domače sredstvo proti posledicam slabe prehrave. 1 zavitek 1. gld.

Bazen imenovani labdar dobičajo se in druga te in inozemska farmacutična specialistata, ki ne bili po teh avstrijskih časopisih oznanjeni; in so na zahtevanje točno in v cene proskrbijojo tudi predmeti, katerih ni v zalogi.

Razpoljujanje po pošti vrže se točno, a troba je donar poprej poslati; vedno naročila tudi po poštinem povzetju.

Pri dospoljavitvi donarja po poštnej nakaznici, stane porto deset manj kot se po povzetju.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

cloveško življenje

po vseh kombinacijah

mnogo ugodenejše, ko vsaka druga zavarovalnica.

Cleni banke „Slavija“ imajo brez posebnega priznanja pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in jedno leto celo 48%.

Za škode izplačala je doslej banka „Slavija“ čez dvajset milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 50 kr., dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavija“ 1000 gld.

2. Josip Zanoškar, deželni uradnik v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1875. uplačal je 1:5 gld. 28 kr., banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 gld.

3. Henrik grof Warmorann v Konjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marca 1877 uplačal 1188 gld. dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 600 gld.

4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi dne 17. julija 1881 izplačala je banka „Slavija“ kapital 1900 gld., dasi je bilo izplačane zavarovalnice le 364 gld. 98 kr.

5. Janez Verbič, načelnik postaje na Rakeku, zavaroval se je dne 5. aprila 1878; umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr., banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.

6. Luka Šabec, trgovec v posetniku v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dne 17. januaria 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr. in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.

7. Dr. Ivan Pitanic, olvetnik v Postojni, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 8159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 gld.

8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal, le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.

9. Peter Bogovič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval je dne 15. maja 1889 svojim trem nečaknjem, Milici, Brni in Andjeliji Miletičevim, po 500 gld. dote. Na ta zavarovanje uplačalo je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vseake imenovani dediči, ko doživi 18. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.

10. Josip Perko, učitelj v Šmihelu pri Žužemberku, zavaroval je svoju inčku Josipa 1000 gld. dote. Do svoje smrti upničal je 25 gld. 58 kr., banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko dosegne 20 leto svoje starosti izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radevljene generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

NAJVEČJA IN NAJBOLJŠA ZALOGA

Nagrobnih vencev in trakov za vence.

Nadalje umeštne evtllice, vence za neveste, rože za cerkve, paramente, vence iz kovine in porcelana, palne, evetke za novo maše in poroke, rakve, mrtvaške obleke, pregrinjala in blazinice, venčne tančice, čevlje, nogavice, papir in druge reči za olepšanje rakev, zlate i srebrne črke, prave voščene sveče itd. itd.

Naročila od drugod se točno in vestno izvršujejo in sicer po poštinem povzetju.

Vse po najnižih cenah priporoča

K. Riessner i Sin

v unesi ulici št. 10. v GORICI.

St. 1. majem 1893.

se odda v najem v Gorici

St. 1244.

Marzini-jeva gostilna

(pod „Goriško Čitalnico“)

Natandneja pojasnila daje gospodar v Semeniški ulici št. 5.

Adolf Hauptman

tovarna

Oljnatih barv, hirnečev, laker in kleja

v LJUBLJANI,

ob vogalu Resavske ceste št. 41 v lastni

hiši in filiala: Slovenske ulice št. 10-12.

dne 15. marca levi občin: Sežana, Povir, Merče, Storje, Kazije, Utovlje, Divača, Tomaj, Voglje-Verhovlje, Ležeče, Naklo, Skofije, Velikirepu, Barka, Misliče in Vatovlje.

dne 16. marca levi občin: Kobdil, Štanjel, Hrušovica, Šempoiaj, Gornjansko, Ivanigrad, Vojščica, Slivno, Lipa, Kostanjevica, Brestovica, Berje Selo in Kobeli.

Dražbeni pogoji se lahko pregledujejo pri glavarstvenem uradu.

C. kr. okrajno glavarstvo

Sežana 12. februarja 1898.

Simsig.

Epilepsija

(božjast)

ozdravljiva brez povrnitve, tiisuči more do dokazati ta čudežni uspeh znanstva.

Natančna poročila s povratno marko je posiljati:

„Office Sanitas“ Faris
30. Faubourg Montmartre.

Prepotrebna za

Kathreiner-jeva Kneippova sladna Kava

z okusom prave kave. Ta daje nedosegljivo prednost, da se more opustiti škodljivo uživanje čiste ali pa pomešane prave kave ter pripravljati še veliko okusnejša in pri tem zdravejša ter redilniša kava. — Nepresegljivo kot primes k pravi kavi. Ponarejanj treba se je skrbno ogibati. — 1/2 kila po 25 kr. Dobiva se povsed.

Edino pravo v belih paketih s podobo župnika Kneippa kot varstvena znamka.

Izdajatelj in odgovorni urednik And. Gabršček. — Tiška A. M. Obizzi v Gorici.